

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer csütörtökön és vasárnap.

Á r a :

Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Félévre . . . . . 3 ft. — kr.
Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.

A szerkesztő szállása:
Színház-utca 404. szám.

NEMERE.

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

4 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 4 kr. (1—10 sornyi hirdetés ára mindig 40 kr.) — Bélyegdíj minden ígatáskor 30 kr. — Nagyobb hirdetéseknek alkuszert. — Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőségnek.

Brassó, 1872. jul. 27.

Háromnapos szavazás után e város és vidék minoritása szentesíté — habár rövid időre is — a szász nemzet szégyenletes politikáját. A dicsőség mámorától elragadt „Kr. Ztg.“ azonnal el is szólja magát, midőn azt mondja, hogy a magyarok a gyulafejérvári értekezlet értelmében a passivitas terére léptek és csak így lehetett neki Vauban-nak lenni, — kitalálni, hogy mi áron jutottak szász uraimék a képzelt dicsőséghez.

Ezt hinni elég együgyű arra a „Kr. Ztg.“ szerkesztője, hanem ő ráadásul még azt is el akarja hitetni övével, hogy a majoritás feladja az eddig elfoglalt tért, elhagyja különösen a küzdelem terét.

Csalatkozni jó urak, mert a „Kr. Ztg.“ fő jellemvonása, mint önök is sokszor tapasztalhatták, az, hogy Isten megtagadta tőle az igazmondás képességét. Ferdítés, rágalom az ő dicsőséges fegyvere, mely olyan lévén, elejétől végig csupa valótlanságokból és ferdítésekből áll, az egyesült nemzetek ellen.

Colossal impertinentia kell ahhoz, hogy valaki a brassóvárosi magyarságról azt hirdesse, hogy az a passivitas terére lépett. Hiszen épen az furja oldalát, hogy nemcsak a passivitas terén nem áll az itteni magyarság (mifelett hiszük, hogy ő pokoli gunyt üzne) — hanem rendíthetetlen erővel küzd, a hazafiság minden fegyverével, — hogy azokat a nemzeteket is actióba vonja — kik eddig visszatartották magukat attól.

Hogy visszatartotta magát a választástól, annak oka az, mert vérlázító volt a hatalmon: a valódi közvéleményen ejtett sérelem.

Ebből tehát nem passivitas, hanem nemes actió következik, mely a közvélemény hamisítását nem türendi el.

Jó akaratulag figyelmeztetjük azért szász uraimékot, hogy ne nagyon hidgyenek abban a magyar passivitasban, mert a 48-iki törvények értelmében csak azok ismertetnek el képviselőknél, a kiknek megválasztása kifogástalan, egyszerűen szólva, a kik ellen, vagy a választás ellen, egy vagy más okból kérvény nem érkezett a ház korelnökhöz.

Ha valamely kerületnek, úgy Brassóvárosnak van legtöbb oka a kérelmezésre.

Azon lelketlen, önkényes, galád eljárás után, melyet a brassóvidéki összeíró bizottság elkövetett, az erőszaknak oly határtalan és minden szemérmert levetkezett alkalmazása mellett, a minőnek vérlázító eredményét a napokban sajnosan kellett látnunk, — becsületes lélekkel és nyugodt meggyőződéssel elmondhatjuk, hogy a brassói képviselőválasztás ily alapon általában törvénytelen; s így a majoritás kötelezve van, e választás ellen a törvény által kezébe adott fegyvert megragadni.

Nálunk, a hol a törvények csak annyiban vétetnek figyelembe, hogy azt keresik, mely oldalról lehetne azoknak nyakát szegni, vagy valami különlegességet belőle kimagyarázni, — itt csatlakozni azon kendőzött hazafisággal bíró párttal, nem volna egyéb, mint nevetséges élheterőség és az ország szentesített törvényei elleni összeesküvés.

Különböznél higgyenek és hirdessenek ők, a mit tetszik, polgárságunk tisztában van jogával s teendőivel, a medgyesi kizárólagosság hősei ellenében.

Azt ne felejtsek el, hogy keserű lenne örömkönnel folytatása, ha a felett ujongnak, hogy a magyar sajtó hazájában passivitasra szorulna. Még a török is félt attól, ha a magyar nagyon hallgatott.

Egyébaránt élvezzék dicsőségöket, a hogy csak lehet; mert úgy sem sokáig tart. Mikor a veréb nagyon repdesni kezd az élenytartó üveg alatt, akkor már a végét járja. Ennek a nagyon felfújt szász dicsőségnek is az a sorsa lehet, olyan hamar, hogy az ember nem is sejtjené.

Azoknak, a kiket illet.

A negyedik német szövetségi lövész-ünnepély f. hó közepén tartatott meg Hannoverában. Pesti lapok tudósítása szerint mintegy 7000 lövészből álló imposans tömeg vett részt ez ünnepélyen s képviselve volt nemcsak Németország, Belgium, Hollandia, Svájc és Amerika, hanem

Ausztria-Magyarország is. Ez utóbbiból körülbelül 300 lövész volt jelen, kik közül 250 bécsi, 12 magyar s a többi erdélyi szász volt.

A magyarok jelenlétét sehogyszem tudjuk kimagyarázni. Mit akar a magyar polgár oly ünnepélyen, mely kizárólag csak németeket akar egyesíteni s ezekben a német nemzetiség tudatát fenntartani, élesíteni? Nemzetpolitikai okoknak nem volt szabad lenniök, tiszta politikai barátság pedig nem bírhat valakit arra, hogy oly ünnepélyen jelenjék meg, melyre csak is német nemzetiségbeli hivatalos.

Az osztrák-németek és erdélyi szászok jelenlétét már értjük. Mind a két elem német törzs s régóta kandikál Berlin felé. E meggondolatlan filiszterek legfőbb törekvése az, hogy a sárga-fekete zászlót a porosz sas mellett lássák lobogni és így véget vessenek az osztrák-magyar birodalmi eszme létezésének.

Hogy ezen hazafiatlan, vétkes tervöknek kifejezést adjanak és annak megvalósíthatása útját egyengessék: elzarándokoltak tehát Hannoverbe Dr. Kopp bécsi lövész vezetése alatt. De a hűtlen szakadárokat érdemök szerint fogadták. A teljes fiaszkónak ismertetése végett átvesszük a „Reform“ jul. 20-ki számából a következőket:

„Az osztrák-német búcsujárók hannoverai szereplése annyira csufondáros végett ért, hogy ha még ezen felsülés dacára is észbe jut Dr. Kopp urnak és társainak még egyszer Németországba zarándokolni; ily fogadtatás után, milyenben most részesültek, csak a kidobás következhetik. Ezek az urak s velök a bécsi porosz hírlapok már évek óta a legperfidébb és arzátlanabb módon kokettiroznak az új német császári birodalommal; szóval és tollal dicsőneket zengenek a német egységre, Bismarkra és a német császárra, felülmulván e tekintetben még a legjunkerebb porosz lapokat is. Magatartásuknak világos szándéka: előkészíteni az egyesülés útját s öngyilkos módon belészakadni a porosz hegemonia alatt egyesített Németországba. Ez azonban, mit a lapok tesznek, még nem elég. Dr. Kopp ur és társai — köztük az erdélyi szászok — a cseheket utánozva, elzarándokolnak Németországba s ott a német egység legfanati-

TÁRCSA.

A v i z.

(Vége.)

Sétáljunk ki csak tavasz ébredésekor a természet dús kertjébe, s mit látunk! Az azelőtt oly kiaszottnak tetsző fák már felölték friss lombú ruhájukat, ezer meg ezer virág dugja ki kedves fejcsékéjét a föld öléből, s mi szólítá őket létre? — nagyobbára a víz, e megvetett elem, mely egyesülvén a napsugárral, mindezt rövid időn elővarázsolni képesítve volt.

Ép a külvilág szemléleténél tünik ki leginkább, mily magas jelentőséggel bír a víz a természet háztartásában. Egy fűszál sem élénkitné a réteket, kietlen pusztaság volna mindenütt a víz befolyása nélkül.

Kísérjük figyelemmel bár egyszer, mint vetik a buzaszemecskét a földbe. Egy élet szunnyad bensejében! A víz hatalma megrepesztí a vékony kis burkot, átszivároga a csira sejtécskéin, táplálja, hogy a növesre képessé tegye, gyökeret és levelet hajthasson; s az alvó kis csira ünnepélyes feltámadást tart egy új, egy virágteljes életre.

Ha már a víz azon tej, mely a kis csira életét fenntartotta: úgy egész nyáron át, midőn a sugarak egyre hevesebbé válnak, enyhítő életforása leend. A gyökér gyöngéd rostocskáin, melyen csak a víz bir keresztülhatolni, szolgáltatja át az általa föloldott testeket, melyeket a növény törzsének képzésére használ föl, s egész a legmagasabb ág tetőig hajt. Így lesz a víz, a növények tápláló anyyává, mely mindennapi ke-

nyerőket előállítja, s jaj azon szegény növényeknek melyekről bár napokig megfedelkezve, működését beállítaná.

Ezért hat az eső meleg nyári napokon oly rendkívül enyhítőleg a természetre. Tikasztó forróság uralg; a rekkenő hőség minden élő lényt lankadtá tesz, mert a júliusi nap függőleges sugarakban löveli le melegét, kiszáradással fenyegetve a megrémült növények élet nedvét.

De im a távolban sötét felhők kezdenek mozogni az előbb oly bántó világosságot rögtöni homály váltja föl, a messziünnen közelgő moraj mind közelebb-közelebb hallszik, míg egy vakító fényű villám örült sebességgel kezd meg a rettentő mulatozást, melyet csakhamar többen követnek szeszélyes tánczot járva a villanyterhes levegőben, mialatt az eső záporoként szakad. Azonban nemsokára szétvonulnak a szürke felhő-kárpitok, a nap — az emberek ijedelmén — mosolygva dugja ki sugaras fejét, vidáman köszöntve a felfrissülten tündöklő természetet. S kinek műve ez? —

A v i z é, azon alárendelt szerepet vivő elemé, mely minden egyszerűsége mellett, ily üdítő változást birt az előbbi lankadtság helyébe varázsolni.

A víz közvetítő erejének köszönhetünk minden lételt, mely nemcsak egyedül arra látszik hivatva, hogy az életet fenntartsa, hanem ezenkívül fontos szerepet visz még, mint fő-fő szépitő mester az ember és természet háztartásában. Haladjunk csak föl ama hegyek ormaira, honnan egy pillantással átszárnyalunk az alattunk messze elterülő völgyön. Méltóságjeljes lassusággal kigyózdó folyam vonja legelőször is magára figyelmünket, mely merész kanyarulatokkal halad a térségen át, míg partjait dús gabnaföldek, fa csoportok és barát-

ságos kinézésű falucskák koszorúja övedzi. Jobbról balról keskeny ezüst szalagként sietnek a kis patakok fűzek árnyából elő, mindannyian egy cél után törekedve; míg a vén hegy oldalából lármás csevegéssel tör elő a krisztály tiszta hegyiér, vidám szökkenéssel folytatva útját a völgy felé, pajkosan csörömpölve a medrét elborító kavics konglomeratummal.

Kit ne érintene kellemesen egy ily kedves látvány?!

Ha azonban a folyamot, patakokat és üdítő forrásokat kitérülnek e kép keretéből, minő nagy változást mutatna az előbb oly bájos egész? nem kietlen pusztaság, végtelen egyhangúság cserélné fel azt! Vagy bolyongjunk be Sweicz sziklás bérceit, éjig nyuló kopár csucsait, hol bámulatos magasságból zuhog alá a szilaj hegyi patak, melynek szemlélete elragad, lelánczol. Avagy tegyük csak egy egyezzerü kis sétat forró nyári délutánokon az eger s fűzfákkal szegélyezett part hosszában, mily vidám, mily kedves itt minden, és minő kellemes e levegő! S mindezt egyedül a víz idézi elő. Ezért fordítanak — vagyonos emberek — oly sok gondot arra, költséges fáradságot nem kimélve, hogy párkjaikba bármily kis pataknak utat nyithassanak, jól tudva, minő szépitő hatalommal van ezen elem felruházva. Egy műkertész ép oly kevéssé nélkülözheti az örökké változó természetet e jelképét mint a természet hű másolója, hol még a legkisebb tájkép is igényt formál egy bár picic forrás élénkítő hatására; különben jogosan tételne a mű alkotója az egyhangu benyomástól.

De ezzel még távolról sincs a víznek teljes jelentősége a természet szépségei iránt kimerítőleg ismertette.

Nézzük csak mily kecces hajlásokban vonulnak ama bércefcokok; itt-ott magasán kiszögellik társai kö-

kusabb keresztos vitézei gyanánt gerálják magukat.

„S mit nyernek cserébe ezen perfidiáért, az osztrák-magyar birodalmi eszme ezen állandó kompromittálásáért? Gunyt és visszataszító idegenkedést Németország részéről s itthon az alkotmányhú polgárok részéről megbotránykozást. Gunyt, kikaczagtatást Németország részéről, melynek egyik lapja (egy lipesei lap) az osztrák-németek hannoverai szereplését „hiúságnak és tolakodásnak“ nevezi. A porosz sajtó legnagyobb része vagy agyonhallgatja a hannoverai lövésünnepélyt s Kopp ur és társainak szereplését, vagy pedig elég udvariatlan nyíltan is éreztetni kicsinylését ezen urakkal.“

Eddig a „Reform.“

Meglehet azonban, hogy az erdélyi szászok helybeli lapja, mely roppant enthusiasmmussal kiértülte közelebbi számaiban az osztrák-német ultrászkodók hannoveri fogadtatását, azt feleli fennebbi idézetünkre, hogy a „Reform“ — ellenzéki lap! Kített ez már tőle s miért ne repetálhatná?

Hanem akkor bátrak vagyunk kérdezni a „Kronst. Zeitung“-tól: a magyar alkotmány mikor jutott a szászok birtokába? Mert csak is ez esetben fogadjuk el, hogy a „Reform“ ellenzéki lap.

Nem biz a kedves pályatárs! meg lehet győződve, hogy a „Reform“ teljesen kormánypárti lap. Hanem igen is ellenzéki állást foglal el minden oly törekvéssel szemben, mely a magyar alkotmány ellen intéztetik; s minél inkább elismeri az alkotmányhú nemzeteknek Magyarország egysége és boldogságára irányzott tetteit, annál hevesebben itéli el a Kopp-féle osztrák-németek hiúságos porosz barátságát.

Mily sokszor hangoztatják ez urak, hogy a szász nemzet ilyen meg amolyan hű és engedelmes alattvalója a magyar kormánynak! Ez persze a „Kronst.“ hasábjain szépen hangzik, hanem tétben vajmi nehéz megmutatni.

Igaz ugyan, hogy — a latin közmondás szerént — „verba volant, scripta manent.“ De mig az urak tettel nem győznek meg bennünket, a sok phrasis csak irott malaszt marad.

Tehát ismételjük: tettet, alkotmányhú szereplést, Magyarország boldogítását és dicsőségét munkáló tettet várunk mi tőlök. —ő.

zül egy egy hegyóriás, mig emettől nem messze kúp-alakban kevélykedik egy harmadik. Lehet-e szebbet, gyönyörűbbet képzelni, mint e hullámszerű vonalakat, a szépség emez utánozhatlan remekeit! S lám ujra csak a víz az, melynek mindezt köszönhetjük. Ő egyengeté e meredek csucokat, földet hordva a terméketlen kőzetre, hol fü, fa rövid időn honos lett, s így mint szorgos rendező igyekezett helyre hozni, megszépíteni mindazt, mit a tűz féktelen hatalma vadul fölkaivarva magásra feldobott. Tűz a fölnek szülő-anya, a víz pedig annak nevelője, mely minden durvát és vadat a szépség törvényeinek alávetett. Ezekután kell-e még részletezni minő hatással van a víz az ember szépitésénél, nevezetesen tagjainak tisztántartásánál! mivé válának ezen elem nélkül? hogy néznének ki lakásaink, ha nélkülözünk kellene a vizet, mely minden szennyet föloldva, magával ragad, üdítő tisztaságot hagyva maga után. Nem ujja születve kelünk-e ki fürdőinkből, mely ép annyira felfrisít, mint a harmat a virágot! Lelkünk, testünk üdőbbnek érzi magát utána, nem csupán azért, hogy az egészséget előmozdító ásványrészeket föloldja magában, melyek a megroncsolt, elgyengült testet ujra helyre hozzák, hanem már magában a víz oly rendkívül gyógyhatásának bizonyult be, melyből ezer meg ezer ember úgy szólva új életet ivott.

S még mindeddig nem birtam a víz megbecsülhetetlen szükségét kellőleg körvonalozni, nevezetesen mitszem szoltam még azon nagy szolgálatokról, melyet az ipar terén naponta tenni alkalma van. De ki tudná mindezeket felsorolni?!

A festő és gyógyszerészektől kezdve, kikkél feloldó ereje által válik nélkülözhetlen elemmé, egész a roppant mennyiségű gyárak és vasutakig, mindenütt hasznosítani bírják. Mi a munkás kéz erejét meghaladja, azt a víz ereje csak játszva végzi.

F. Brandes után
Hidvégi Netti.

A nemzet kötelme.

Multkori cikkünkben, — hol a jövő országgyűlés működési terét igyekeztünk kimutatni, — azt mondtuk, hogy az országgyűlési pártok együttes működése van hivatva nagyon is elhagyatott beléletünk terén nagyot lendíteni, sokat tenni.

Készakarva mondjuk: sokat tenni. Mert mindent nem tehet. Balgaság abban a hiedelemben ringatni magunkat, hogy ha az országgyűlés megteszi kötelességét, hát már mi nyugton allhatunk. Az országgyűlés meghozhatja a legjobb, a legéletbevágóbb törvényeket, melyek első látásra a társadalmi élet gyökeres átváltoztatását igénylik, holt betűk maradnak azok a nemzet minden egyes tagjának hozzá járulása nélkül. Az országgyűlés munkássága által mégcsak félut van elérve, a másik felit a nemzetnek magának kell megtenni, ha csak nem akarja magát erőszakkal vonzoltatni; ez utóbbi esetben pedig sikerről szó sem lehet.

Ha ez így van, akkor magának a nemzetnek is csakugyan hozzá kell látni a dologhoz. Minden egyesnek méjjen kell érezni hivatása fontosságát, mely jelentőségében az által még nyer, hogy nem csak napi szükségeket, hanem százados mulasztásokat kell helyre hoznunk. Igen sok esetben menthetők azonban e mulasztások zivataros multunkkal.

Az a körülmény, — hogy mi századokon keresztül akkor vivtuk magunkra hagyatva az élethalál harczt mint a nyugati civilizáció előharczossai, kelet nyers hatalma ellen, — midőn Europa nyugati népei az áldásos béke napjait éldelték, igen sokat meg fog magyarázni. A százados harcztban akkor hullottak el legjobbjaink életök delén, kikből talán a tudomány, művészet felkent bajnokai lettek volna, midőn nyugat népei szorgalmason rakták le azon intézményeknek alapjait, melyeken mostani nagyságuk, hatalmuk nyugszik. E körülmények mindenesetre enyhítik a mulasztás vádját, de nem szüntetik meg egészen.

Mert valljuk be őszintén, igen nagy mértékben megáldott az isten a pártoskodás viszketegével. — Ha olykor nem volt kül ellenségünk, csináltunk itt benn a hazában egymás között. Ha nem kellett a török, tatár ellen menni, — mi vajmi ritkán történt, — egy más ellen fordultunk, s ontottuk a testvér vért. S kiadta meg mindig az árát? Nem annyira mi, mint a szegény haza.

Ily használatlanul hagyva még a kevés számú békes napokat is, nem csoda, ha három századon keresztül annyira felhalmazódtak elintézni való dolgaink, hogy most, midőn ismét urai vagyunk sorsunknak, azt se tudjuk, melyiket igazítsuk elsőbbben. Gondoljuk meg tehát, hogy a felelősség terhe minket is nyom egy részt; az alól pedig kibujni nem lehet, nem szabad. Pedig még eddig nem sokat tettünk sorsunk javítására. S ha talán némileg mégis jobban érezzük magunkat, az nem saját előrelátásunknak, éberségünknek, hanem rajtunk kívüli okoknak tulajdonítsuk. Öröklött bűnét, a pártoskodást nem tudja magáról lerázni a magyar nép. E szenvedély annyira vérévé vált, hogy talán inkább el lenne a mindennapi kenyér nélkül, mint a politikai demonstráció nélkül.

Ne dugjuk össze tehát kezeinket, ne hivatkozzunk mind untalan a hongyülésre. Ne gondolja az apa, hogy ha az országgyűlés egy jó népevelési törvényt hoz, neki megszünt minden kötelessége. Ne az iparos, hogy az ipar törvény eldorádót terem elhanyagolt ipari életünk terén. Ne a földmives, hogy a bankrendszer reformálása által özönnel foly be kapuján a pénz, hanem tegye meg mindenki a maga kötelességét. Csak így együttes munkásság által javíthatunk állapotunkon, teremthetünk egy igazi társadalmi életet. s foglalhatjuk el lassan, lassan helyünket a mívelt népek sorában. De a mig mi tétlenül ülünk, mindent a hongyülettől várva: ne csodálkozzunk, ha nem lesz körülöttünk mindjárt új ég és új föld.

H u n f y.

A „Korunk“ július 23-iki számában rövid tudósítást közöl az erdélyi választásokat illetőleg, melyet olvasóinkkal megösmertetni óhajtunk. E tudósítás szóról szóra így hangzik:

„Erdélyből legujabb tudósításaink kellemetlenül hangzanak. Az Axintyékkel cimborázó Tisza-hazafiság nem volt elég csapás ennek a véráztatott földnek; az ultramontanizmus is kezdi megfészkelni magát benne. Hadd legyen több, a mi szaporítja a visszavonás elemeit azok közt, kiket az önfentartás ösztöne a legszorosabb egyetértésre utalna. Ki volna más mint Viola, ki az ultramontánok kegyes és hazafiatlan munkáját végzi Erdélyben. Vele van Missies (talán Miksics,) Schwarz nyugalmazott százados, Rátz Károly a honvédelmi miniszterium nyugalmazott hadnagya és nyugalmazott patikárius legény. Ezek a derék urak körutat tesznek az or-

szágban, hova állítólag fél millió firtal léptek be, hogy képviselőket szerezzenek, a kik aláírják az Apponyi gr. ismeretes öt pontját. Eddig Erdélyben kaptak 6 képviselőt, közte 2 reformátust, kiknek egyike a fogarasi képviselő, vagyis jobban mondva még most csak jelölt Benedek Gyula volna. Annyi igaz, hogy Viola s a többi jómadár, hol összesen, hol párosával 5 hetet töltöttek Fogarasban, s kezök munkája annyira meglát-szik Benedeken, hogy a választók jónak látják azt az 5 pontot aláír urat mellőzni, s helyette Bruszt Ignác törvényszéki bíró körül sorakozni, kit még a hét folytán magyarok, oláhok egyetértve ki is fognak jelölni. A fogarasi választók, ha biztos tudomásuk van arról, hogy Benedek Gyula aláírta az 5 pontot, jól teszik, ha mellőzik ezt az urat, mert az országgyűlés nem katholicus congressus, hol mindenféle ötpontos Viola is helyén van. Az országgyűlésen olyan tiszta jellemű s tiszta fejű férfiakra van szükség, kik a jogot nem tagadják meg senkitől, de kiváltságot sem adnak senkinek — kivált ha azt a haza rovására kéri, mint az ultramontánok.

Gyorsírási vizsga.

A kézdi vásárhelyi rom. kath. algymn. magyar gyorsírástot tanuló ifjúságával e hó 24-én tartott meg szép s diszes vendégkoszoru jelenlétben gymnasiumunkra nézve első, de a meglepő sikert előmutatott haladás után van reményünk nem utolsó, Gabelsberger Merkovics-féle rendszerben előadott, nyilvános gyorsírási vizsga.

A századunk legkitünőbb találmányaihoz méltán sorakozó s nélkülözhetlenné vált szép művészet lelkesült buzgalommal karoltatott föl iskolánkban is. Erre mutat a feltünően szép eredmény, melylyel az önzetlen s jutalmát egyedül tanítványai előhaladásában lelő fáradsatlan buzgalmu ifju tanárt hálás tanítványai jutalmazták. Erre mutat a nagybecsű s szakértő hallgatók azon készséges áldozata, melylyel a kitünő tanulókat értékes s szép becsű adományokkal gazdagon megajándékozták.

Fogadják legbensőbb köszönetemet önök mindnyáján, kiknek a szerénység tiltja előttünk örökké feledhetlenné lett becses nevek említését; de fogadja a többi közt különösen tek. Nagy Gábor ur város-kapitány, kinek tanodánk s a tiszta honfiúi érzelmű székely ifjúság iránti nemes részvétét többször szerencsések voltunk érezhetni, s fogadja tek. Szotyori József ur, ki miként tek. N. G. ur is, vizsgánkon megjelenve, azt mint önmaguk is gyorsírók, dictátumaik, helyes észrevételeik s kérdéseikkel élénkítették, a vizsga végén pedig többeket megajándékoztak.

Hadik Richard,
tanár.

V e g y e s.

(Említettük volt) Ferencz József császár és király berlini utját. A porosz koronaherceg f. hó 24-kén érkezett Isehlbe ő felségéhez és a meghívást a császári és királyi párnak a Berlinbe teendő látogatásra ünnepesen átnyújtotta. Ő felsége porosz ezredesi egyenruhában fogadta Frigyes Vilmost s tiszteletére az nap díszebédet rendezett, melyre gr. Lónyai miniszterelnök is meghívott.

(Gróf Lónyay Menyhért) ezer frtot adott a Zichy Antal által kezdeményezett tanítók segélyegyletére.

(Előpataki levelezőnk) tudósítása szerint, daczára a több heti esőzésnek, mégis nagy számú vendégek gyültek össze, jobbára románok, németek, izraeliták. A családok száma 50-nel több most, mint a mult évben. Daczára a komor időnek, fényes táncestélyeket tartanak koronként; a f. hó 21-ikén tartott 107 frt. jövedelmezett a községi iskola javára. Örömmel említi fel tudósítónk, hogy az ezelőtt nagyban üzött házárd játékok egy miniszteri rendelet által meglettek szüntetve.

(Máthé István) az enyedi főtanoda fiatal hegedűse, Hévízről körünkbe érkezett s innen háromszék felé veszi utját. Szerdán estve Sepsi-Szent-Györgyön szándékozik zencestélyt rendezni.

(Hamburgban) közelébb egy temetés alkalmával a következő sajtáságos eset fordult elő: miután a pap elvégezte az egyházi szertartásokat, a gyászolók egyike pálinkás üveget vett elé zsebéből, jót ivott belőle s átnyújtá szomszédjának, s ez megint egy harmadiknak. A jelen voltak között nagy feltünést okozott e botrányos viselet, mig az illetők, kik mindnyáján a munkás osztályhoz tartoztak, felvilágosították a bámulókat, hogy az elhunytal megegyeztek, miszerint annak sirján, a ki leghamarább hal meg közöttök, egy üveg pálinkát fogyasztanak el. A gyászolók tehát e kötelezettségöknek tettek eleget.

(A miniszteriumokban) az 1873-ki költségvetés előmunkálatai ma-holnap befejeztetnek. A költségvetésnek az országgyűlés összeülése utáni rögtöni előterjesztését semmi sem gátolja, valamint azt sem, hogy míg a delegáció ülészik, a kép.-ház pénzügyi bizottmánya megvitassa a költségvetést. A közoktatási költségvetés a múlt évihez képest sokkal nagyobb. És ez nagyon természetes, mert az összes állami képezdéknel beáll a a harmadik tanév, továbbá Pesten állami főreáltanoda Budán állami polgári tanoda nyílik meg; ehhez járul még a kolozsvári egyetem költségvetése stb. A hadügyminiszterium követelési többlete a gyalogság szaporítása és a kapitányoknak lovakkal való ellátása által igazoltatik, míg e rendkívüli szükséglet felemelése véreépítési munkálatokban találja alapját.

(Keleti bank) cég alatt orosz és osztrák tőke-pénzesek egy nagyszerű részvénytársulatot akarnak felállítani. Az alaptőke 20 millió forintból álland, és a részvények Konstantinápolyban és Bécsben fognak kiadatni.

(Uj bőryanag.) Az iparvilágban egy bőryanag kezd meghonosulni, mely bár kissé drága, de vízhatlanság és tartósság tekintetében föltétlen előnyvel bír az orosz bagaria fölött. Ez a kidolgozott krokodil bőr. Pesten már kaphatni ilyenmő bőrből cipőket. Egy párnak ára husz frt.

(Nő emancipáció.) F. hó 18 án a prágai helytartó tanácsnyomdájában 7 növendőék 3 évi próbaidő után, mint szedőnök felszabadítottak. Az osztrák birodalomban ez az első eset, hogy a nők is alkalmaztattak a szedésnél; míg Magyarországon ez már régebben történt. Több növendőék a szedést figyelemreméltó tökélyre vitte és nagy correktséget tanusít a munkában.

(Az angolok) ugy látszik nagyon rokonszenveznek a jésuitákkal. A „katholikus unio“ kezdeményezése folytán f. hó 16-án Londonban az angol katolikusok gyűlést tartottak, hogy tiltakozzanak az olasz kormány-nak a pápa tekintélye és a vallásos testületek elleni törekvései és a német parlament által elfogadott jésuita törvény ellen.

(Napszurás Amerikában.) New-Yorkból írják egy német lapnak, hogy ott a közbeszéd tárgyát azon borzasztó hőség képezi, melykörülbelől egy hete szakadatlanul tart. Az utcákat halvány, beesett alakok vándorognak; majd itt, majd ott rogy valaki össze a napszurástól eszméletlenül. Fel sem veszi senki, mert megszokták az emberek. A fürdők tömve vannak, mert ide menekül mindenki. Pinczelakások alig kaphatók már, mert sajátságos ugyan, de mindenki ily lakást keres, s legkedveltebbek főleg olyanok, melyek valamely jégverem közelében vannak. A ki teheti, vidékre megy csakhogy ott is türhetlen a hőség. A város belsejében megállt a kereskedelem és közlekedés. Mindenki elrejtőzik, még a börze emberei is nemák. Legsomorubbá teszi a helyzetet a rögtöni halálozások óriási száma, mely napról-napra növekszik. Három hét óta szakadatlanul érkeznek a legsomorubb hírek az ország belsejéből, Philadelphia, Baltimore, Washington, Cincinnati, Chicagó és más városokból. New-Yorban csak e hó másodikán 59 ember halt meg napszurás folytán, 3-án 75, 4-én 45. A legtöbb üzlet és mihely zárva van; a strike általános a melegség miatt. A munkások 25%-nyi bérfelemelést és nyolcz órai munkát kívánnak naponként, s e feltételt szívesen elfogadja a legtöbb munkaadó. Kevés munkás van jelenleg, ki nyolcz órai munkáért ne kapott volna 3½ dollárt, a mi különben nem is sok, ha meggondoljuk, hogy egy csizma pl. 26—30 tallér. A drágaság hallatlan.

(Méhék hareza.) Érsekújvárott egy kocsis a városerdeje mellett lovait örzé. Unalmában kedve jött a mézet megkóstolni, mialatt szabadon hagyott lovai fel-döntöttek egy méhkest. A felzaklatott méhek erre neki estek a lovaknak és a kocsisnak. A kocsis nagy ügy-gyel bajjal csak megmenekült, de a lovak annál nagyobb rohannak lettek kitéve. A felbőszült rajnak segítségére sietett a két szomszédos kas lakóssága is és oly dühösen neki estek a két lónak, hogy rövid idő alatt mind a kettő életlenül terült el a földön. De a felháborodott ellenségnek élete is áldozatul esett. Mind a három kas nyüzsgő kis lakóssága holtan hevert a csata-téren.

Közgazdaság.

S z a b a d i p a r.

(Vége).

A magyar országos ipartörvény a 83 §-ban a céz-hokat megszüntetvén, elhárítani kívánt minden akadályt, mely az egyéni tevékenység kifejtése, a szabadverseny s forgalom ellen lenne. Az ipartársulatok roppant fontosságát felelősen, az ily társulatok alapítását nem

hogy korlátozza, sőt elősegíteni igyekszik. E czézből a törvényhatóságok közreműködését, ily társulatok alapítására felhívja, feladatává tévén, a valamely községben ugyanazon, vagy különböző iparokat űző egyes iparosoknak — közös érdekeik előmozdítása végett — ipartársulattá alakulását előmozdítani.

A szabadipar intézménye életbeléptetésével, az államhatalom tevékenysége, nagy mértékben van igénybe véve és fölhiva. A szabadiparnak törvény általi pusztá kimondása még nem elég. Gondoskodnia kell az államhatalomnak oly intézményekről, melyek által az egyes iparos szakmájához mért kiképezhetést nyerhessen. Gondoskodnia kell czélszerű, az ipar érdekeit védő — előmozdító törvényekről. Ipari és műtani iskolák felállítása által a közép osztályú iparosok, mint a magasabb tudományos készütség érdekeinek — eleget tenni. Ipar-egyletek — ipartársulatok felállítása és tartása által az ipar érdekeire átlagosan hatni.

Az újabb kor szellem mozgalmi, az erők minél sokoldalubb kifejtése és igénybevétele mellett, a szorosán vett iparkészütség nem elég. A szorosán vett iparkészütség mellett, minden egyes iparosnál, iparczikkei tökéletesítése, minél olcsóbb és könnyebb előállítása tekintetéből, az olcsóbb, vagy magasabb ipar-érdekeknek megfelelő tudományos készütség is megkívánatik, hogy a tőke és munkaerő, minél szélesebb mérvben és gyümölcsözőbben alkalmaztathassék.

Tudományos lehető készütség, munkaszeretet mellett a műiparszabadság megszűnik rém lenni — áldást-hozó eredményei hova — tovább mutatkoznak. A műiparszabadság, a munka általános érvényre emelése, s általános munkaszeretet mellett, az iparos osztálynak a társadalmi életben oly állást biztosít, minőre az szellemi és anyagi képessége, ereje, s munkája után érdemes, s az iparüzést, korunk anyagi iránya és törekvése mellett, a legproductivebb nemzeti foglalkozásnak esmerteti el, s az azzal foglalkozókat közbecsülésben részesíti.

Magyarország anyagi érdekei ugy benn, mint más államokkal szemben kifelé, alkotmányos törvényhozásunk által a lehetőleg, pénzvizonyainkhoz mérten biztosítottak. Az ipar terén, az iparszabadság behozatala által — nagymérvű előhaladás történt, ezen intézvény átültetése által is tanusítani akarván, mikép más államoktól a reform törekvésekben elmaradni — műveltségi és anyagi viszonyainkhoz képest — nem akarunk. A törvényho-zás megtette magáét, azontul az egyes iparosok, ipar-társulatok, egyesületek érdekében, a közérdekkel szem-ben kötelességében áll, iparunk terén az iparágak fej-lesztését illetőleg — nemzetgazdasági életünkben lényeg-es és produktív mozgalmakat idézni elő, hogy benn a külföld iparával, mint kifelé, versenyezhesünk. Az ipar-szabadság hathatós emeltyü arra, hogy a magyar állam végre kialakulni lássa azon hatalmas elemet: a polgár-ságot, melynek hiányát a középkor feudális viszonyai-ban, a feudális mindenható urakkal szemben annyira érezte, s érzi még most is a teljesen meg nem szűnt, legalább socialiter fennálló ily nemű viszonyokkal szem-ben. —

Él bennünk a remény, mikép az iparszabadság kikeleti a még csak csirában lévő polgári elemet, s azt idővel a viszonyok kedvező hatása mellett oly hatalmas néposztályvá növeli, hogy tökéletesen képes leszen phi-sikailag, mint erkölcsileg — a nemzet törzsét — zömét képezni.

Valamely állam belviszonyaiban szilárd, a kül álla-mokkal szemben erős, csak virágzó kereskedelme és ipara által lehet. Magyarország nemzetgazdasági viszo-nyai, a századokon keresztül idegen elemek, és a vele souzerain viszonyokban álló állammal folytatott tényle-ges és passiv ellentállási harcokban — nem emelked-hettek azon niveaura, melyen más fejlettebb étellel bíró nemzet gazdasága áll. Alkotmányos életünk az e téreni haladásra is kedvező hatással van. A magyar nemzet szívóssága, természetből adott értelmi ereje, leküzdí apránként azon korlátokat, melyek anyagilag, mint tár-sadalmilag útjában állanak.

A cselekvési szabadság és jogosultság öntudata, hazánk egyes iparosait és társulatait, műiparunk töké-letesbitése, minél nagyobb körben fejlesztésére buzdi-tandja, s elhozza azon időt, midőn joggal és büszkén mutathatunk és utalhatunk iparunk és iparosainkra, más fejlettebb társadalmi étellel bíró államok ipara és ipa-rosaival szemben.

Czéhrendszer és ipartársulat.

(Befejezése és vége.)

Midőn e tisztelt lapok 52-dik számának hasábjain megjelent fentebbi feliratu cikkemet ezennel egész ter-

jedelmében fenntartom, és újból megerősitem; megval-lom, egész derűtséggel olvastam ugyan e lapok 53-dik számában: miképpen igyekszik Jancsó ur fentebbi cikk-emet megczáfolni.

Jegyezze meg magának csizmadia kollega, ha czá-folni akarunk, nem elégséges valakit alaptalan rágalma-zónak nevezni; hanem mindenekelőtt bizonyítani kell helyes ellenvetésekkel és kétségtelen tényekkel. Például: mit akart bizonyítani, midőn a f. é. aprilis 30-án tartott közgyűlési jegyzőkönyv 2-ik pontjára hivatko-zik, mely ezt tartalmazza: „A czéh meghatározza, hogy a két elnök és két jegyző mellé jelöltessék egy 20 tag-ból álló bizottmány, az alapszabályok kidolgozására.“ Hisz, ezzel mit sem bizonyít az ellen, hogy ön — csak-ugyan saját önkénye szerint — maga nevezte ki azon bizottmány tagjait. Ez pedig — hogy így volt — va-lóságos tény, valamint

az is tény, hogy ama hírhedt alapszabályok alá-íratására, az idézett cikkemben felsorolt fenyegetéseket ön valóban alkalmazta, és

tény, hogy ön, azonkívül még a junius 27-iki gyűléstünkön azt indítványozta, hogy a ki ama szabá-lyokat alá nem írja: 10 frt. büntetéssel rovassék meg! Mit a jelen volt gyűlési inspector ur sem hagyott helyben, különben ez is, az önök által szentesített böles alapszabályok czikkei közé soroztatott volna, melyek-ben — a legszükségesebbeket kivéve — mindenről gon-doskodva van. Végre az is

tény, hogy ön a tanoneczok beiratási, vasárnapi iskola és felszabadulási díjait előre befizettetni köve-telte. —

Ugyan kérem, édes csizmadia kollega hazudtuljon meg, ha képes! Mert én, fentebbi állításaimat, min-denkor bárhol és bárki előtt nyíltan kimondani, és ha kell, hiteles tanukkal is bizonyítani kész vagyok.

Azonban most még arra kérem tisztelt kollégámat, sziveskedjék arról felvilágosítást adni, hogy mit ért

1-ször azon üdvös czélok alatt, melyekre ön a meggazdálkodott filléreket szándékozik felosztatni? és

2-ször ki az a zsarnok, a ki a más javaihoz in-gyen akar jutni?

Mert én részemről nagyon valami üdvös czélt nem látok ám abban, hogy önök 30 frt. temetési átalányt helyeztetnek kilátásba egy társulati tagnak, ha felesé-gstől együtt meghal. Ez bizony nem igen kecsesgető kárpótlás, azon 55 frtért, melyet önök jövőre minden fiatal mester által befizettetni akarnak. Mert ha a tes-tületbe belépni kívánó ifju, keservesen megtakarított 55 frtját, s azon kívül az évenként még külön befizetendő 1 frtját is csupán egy közönséges takarékpénztárba fog-ná befizetgetni: több évek mulva, meglehetősen tőkének jutna birtokába, melyből nemcsak tisztességesen te-metkezhetik, de még egyébb szükségeit is fedezheti egykor.

Azt kérdem már most a kollégától: méltányos és igazságos eljárás-e, a jövő nemzedékre ily nagy taksát róni, és mégis kirekeszteni őket a testület vagyonának élvezetéből? És valjon azért zsarnoksággal vádolhatók-e a fiatalok, hogy ha a rájuk erőszakolandó 55 frt. befizetése és évenként fizetendő 1 frt. díj kötelezettség után a testület javaiban részesülni óhajtanak, és pedig nem ingyen — mint ön hibásan mondá — hanem oly nagy díjért, a melyet sem én sem Jancsó kollega, sem más tagtársunk eddig soha nem fizetett; mert régebben mind-össze csak 35 váltó frtot kellett egy új tagnak befiz-etni, mely összegből — a nélkül hogy laktanyában laktak, s kürt vagy dobszóra hívatlak volna össze — mikor kellett, egybe tudtak gyűlni, sőt — mi több — czélszerű és lelkiismeretes gazdálkodásuk által képesek voltak, az akkori kicsiny díj fizetésekből nekünk in-gatlan birtokot és kevés tőkepénzt is örökségül hagyni. És most mi, hálátlan utódok — mintha e javaknak épen kizárólagos tulajdonosai volnánk — a fiatal nemzedé-ket végképen ki akarjuk zárni, vagy pedig ezeknek él-vezetiért — a különben is terhes 55 frtnyi díjfizetésen felül — még külön 25 frtnyi taksával akarjuk őket megróni!

Továbbá, nincs mit dicsekednie kollega uramnak, a hibásan felemlített 1300 frt. megtakarított összeggel; mert ebben benne foglaltatik ama 300 frt. is, mely tud-vaevőleg az iskolai alaphoz tartozik, s már több évek óta a pénztárban van; hol csudálatosképen eddig éppen semmit nem jövedelmezett egyletünknek, ha csak azon egyeseknek nem, kiknek kezein forgott.

Ha pedig eddigi számadásainkat vizsgáljuk, bi-zony szomoruan tekinthetünk gazdálkodásunk eredményei-

re: kivált, ha meggondoljuk, hogy mindig terjedelmes számú tagokból állott czéhünknel, mily nagy összegre mehettek a folytonosan növekedő új tagok befizetései, kik remek készítéskor 21 frotot előre tartoztak lefizetni! Hát ha még a tanoncok szegődési és felszabadulási díjait, nem különben az ingatlanok után évenként bejött 350 frt. jövedelmet is számítjuk? No, de se baj — vigasztaljuk magunkat — több is veszett Mohácsnál!

Végre, nekem ajánlott jó tanácsait — miután azokra eddig sem volt szükségem — ezutánra is visszautasítom. Tartsa meg azokat tanonczai számára. Én magam már elég vén deák vagyok arra, hogy a magam lábán járjak, és undorral fordulok el oly népszörűségtől, melyet jól rendezett kertben, szép nyári napon, jó osonna és elegendő bor mellett szoktak némely ipartársulati elnökségre vágyó czéh mesterek maguknak biztosítani.

Záradékol egész bárgyu ártatlansággal azt mondja ön, hogy mi a 25 frt. mellé van toldva, a bolgárszegi malmok és kertekre nézve, az nem tartozik az ön ha-

táskörébe, az egy más testület (?) és más elnök (?) alatt áll — tehát erre feleljen az illető, (!!!)

No, már hogy egy ipartársulati elnök, a társulat javai felett ily ügyetlenül nyilatkozzék: erről eddig fogalmam nem volt. S így, miután nincs kivel vitatkozni, részemről ezen ügyet — e téren — befejezettnek tekintem.

Egy csizmadia-mester.

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozat.

E napokban Pestről, hova magánügyek hittak, Brassóba visszatérve, legnagyobb bosszankodásomra halanom kellett, mikép távollétem alatt itt Brassóban utazásomat oly dolgokkal hozták kapcsolatba, melyekre

*) E rovat alatt megjelent cikkekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget. Szerk.

távolról sem gondoltam, s a melyeket csak rossz akarat foghatott reám.

A politikai torzsalkodásban felzaklatott kedélyek ingerültségének sok megbocsátható ugyan, de hazugságok és kézzelfogható koholmányok, melyeket minden politikai küzdelmekről távol álló személyekre ráfognak, minden — bármelyik párthoz tartozó — becsületes emberektől határozottan kárhözhatandók. Midőn tehát azt az embert, ki távollétem alatt személyemről azt a hirt terjesztette, miszerint az országgyűlési követválasztás előtt az egyházmegyémhez tartozó választókat pénzzel megvesztegettem, s „tizéseket osztogattam nekik“, ezen nyilvánosan szentelen hazugnak, aljas rágalmazónak nyilatkoztatom, úgy hiszem, hogy minden politikai pártok véleményével találkozom.

Brassó, július 24-én 1872.

HORNYÁNSZKY GYULA,
bol. év. magy. lelkész.

Felcélós szerkesztő és kiadó tulajdonos: Orbán Ferencz.

Beesi tőzsde és pénzek Brassóban július 26.

	Pénz.
Osztr. nemzeti adósság ezüstben	71 30
„ „ „ papírban	63 90
1860-ki sorsj. kölcson 100 frt.	103 90
Nemzeti bank részvény	849 —
Hitelintézeti „	328 50
London	111 60
Ezüst	109 25
Napoleond'or	8 89
cs. k. arany	5 36
Lira	10 29
Magyar földteherm.	81 50
Bánati	81 —
Erdélyi	79 25
Porosz tallér	1 67
Ikosár	1 69
Rubel	1 68

Pályázati hirdetés.

Háromszék F.-Dobolyban a községi fiu és leány vegyes iskolánál egyelőre ideiglenesen egy rendes tanítói állomásra pályázat nyitattik.

Rendes fizetés 300 frt. s ezenkívül természetbeli szállás vagy ennek megfelelő lakilletmény.

Pályázni kívánók tanítóképesítési oklevéllel ellátott folyamodványukat kéretnek f. évi szeptember 1-éig iskolaszéki elnökhöz beküldeni.

Zene és tornaszatban jártassággal bírók, előnyben fognak részesíttetni.

U. p. Nagy-Borosnyó.

Bodola Ferencz,
iskolaszéki elnök.

91 2—3

A legkitünőbb rendszertű és legjobb gyárakban készült

GAZDASÁGI GÉPEK,

mint

Kearsley-féle fű és gabna arató gépek, melyek 1869-ben Magyar-Óváron aranyérmes és 30 aranyat nyertek; továbbá eséplő és törökbuza fejtő gépek, melyeknek alkalmazása által több mint száz % munkabért lehet megtakarítani; végre egyszerű és kettős szivattyúk sat. sat. kaphatók gyári áron

O. Luckhardt

brassai polgári gépésznel.

93 2—3

Pályázati hirdetmény.

Háromszéken Kis-Borosnyón a községi fiu és leány vegyes iskolánál egyelőre ideiglenesen egy rendes és egy segédtanítói állomásra pályázat nyitattik.

Rendes- 300 — segédtanítói fizetés 200 frt. s ezenkívül mindkettőnek természetbeli szállás, vagy ennek megfelelő lakilletmény.

Pályázni kívánók tanítóképesítési oklevéllel ellátott folyamodványukat kéretnek szeptember 1-éig iskolaszéki elnökhöz beküldeni.

Zene és tornaszatban jártassággal bírók, előnyben fognak részesíttetni.

U. p. Nagy-Borosnyó.

Id. Tompa Miklós,
iskolaszéki elnök.

92 2—3

Árlejtés.

Al-Torján egy községi iskolaház felépítése árlejtés szerint idei augusztus hó 26-án délelőtt 10 órakor a kevesebbért vállalkozónak ki fog adatni.

Az árlejtés sepsi-szent-györgyön a tanfelügyelőségi irodában tartatik.

A tervezetet mintszintén az építési feltételeket nevezett irodában megtekinthetni.

Al-Torja, július 30-án 1872.

94 1—3

Kósa István,
iskolaszéki elnök.

Pályázat.

A Sepsi-Szent-Györgyi községi iskolánál az 187²/₃-ik tanévre betöltendő 4 rendes tanítói, — és 2 rendes tanítónői állomásra ezennel pályázat nyitattik.

A tanévi fizetések következők:

1. Egy rendes tanító évi fizetése 300 frt., és 100 frt. lakbér illeték, tehát összesen 400 frt. o. é.

2. Egy rendes tanítónői fizetés 300 frt., és 60 frt. lakbér illeték, tehát összesen 360 frt. o. ért.

Pályázni kívánók felkéretnek, tanítói képességeket, erkölcsi magaviseletüket tanúsító eredeti, vagy hitelesített másolati okmányokkal kellen felszerelt folyamodványukat a sepsi-szent-györgyi közös iskolaszék elnöke M. Daczó János urhoz f. 1872-ik évi aug. hó 15-ig multhatatlan betérjeszteni.

A sepsi-szent-györgyi községi iskolaszék 1872. július 10-ikén tartott üléséből — kiadta

86 3—3

Gyárfás Lajos,

helyettes isk.-széki jegyző.

HIRDETMEY.

Rétyi Székel Dávid felperesnek Rétyi László Andrásné — András Mihály — és Harkó Márton ellen 500 frt. követelés tárgyában lefoglalt ingóságok, u. m.:

1) Két 6 éves szürke ökör	120 frt. becsárban.
2) Egy borjus tehen	40 „ „
3) Egy éves borju	15 „ „
4) 3 éves két pej csikó	120 „ „
5) Egy ló és egy ökörszékér	40 „ „
6) Két barna ló	120 „ „
7) Egy 5 éves fejős bival	100 „ „
8) 3 darab csikó, 2 pej, egy sárga szőrű	180 „ „
9) 5 darab sertés	60 „ „

1872 augusztus 6-án nyilvánosan elárvereztetnek Rétyen a község házában.

A sepsi-szent-györgyi m. kir. bírósági végrehajtó.

84 3—3

Pályázat.

Háromszéken Al-Torján a községi iskola két rendes tanítói állomása egyelőre ideiglenesen betöltendő.

Évi fizetés: külön-külön 300 frt., s ezenkívül természetbeli szállás vagy ennek megfelelő lakilletmény.

Pályázat határideje: szeptember 18.

A tanítóképesítési oklevéllel felszerelt folyamodványok Kósa Istvánhoz küldendőek.

Zene, torna és kertészetenben jártassággal bírók, előnyben részesíttetnek.

U. p. K.-Vásárhely.

Kósa István,
iskolaszéki elnök.

95 1—3

Hirdetmény.

Sepsi-Szent-Györgyi Künnle Józsefnek Bikfalvi Simon György, Mihály Sándor Autoni György alperesek ellen 487 frt. 4 kr. követelés tárgyában lefoglalt ingóságok

a) Két fehér 8 éves ökör.	140 frt.
b) 1 sötét pej kancaza	50 „
c) Két csikó	45 frt.
d) Egy borjus fejős bival	100 „
e) Két tehen	100 „
f) Két 3 éves csikó	100 „
g) Egy lószékér	50 „
h) 15 öl széna	240 „
i) Egy 4 éves tehen	40 „
k) két szekér nyers tizifa	2 „

87 2—3

A sepsi-szent-györgyi m. kir. bírósági végrehajtó.

Végeladás.

Bogdán fivérek sepsi-szentgyörgyi kereskedéséből minden árucikk **leszállított áron** eladandó; vagy előnyös föltételek alatt az egész üzlet helyiségével együtt megszerezhető.

Érdeklettek értekezhetnek említett cég tulajdonosaival Sepsi-Szent Györgyön. 89 2—3

Pályázati hirdetmény.

Háromszéken Haralyban a községi fiu- és leány vegyes iskolánál egyelőre ideiglenesen egy rendes tanítói állomásra pályázat nyitattik.

Rendes fizetés 300 frt. s ezenkívül természetbeli szállás vagy ennek megfelelő lakilletmény.

Pályázni kívánók tanító-képesítési oklevéllel ellátott folyamodványukat kéretnek folyó évi szeptember 1-éig iskolaszéki elnökhöz beküldeni.

Zene és tornaszatban jártassággal bírók, előnyben fognak részesíttetni.

U. p. Kézdi-Vásárhely.

Finta József,
iskolaszéki elnök.

90 2—3